

KAKŠNE SO SMERNICE W. GREENA?

COMPERSOVA POLITIKA MOGOČE VZAME SLOVO.

Gaj znamenja zdaj govore tako.

Washington, D. C. — William Green je z dnem 29. decembra t. prevzel dolžnosti predsednika Ameriške delavske federacije. Prav zanesljivo se reorganizira štab Ameriške delavske federacije.

Kako daleč se to izvrši, je pa seveda odvisno od prilagodnosti ljudi, ki se leta in leta delali tako, kot sta ukazovala Gompers in Woll. To se je pokazalo na zborovanju v New Yorku, ko je bil Green izvoljen namestnikom Gompersa. Woll je bil poznan kot deana Gompersova roka in njegovi tovariši ga niso odobrili. Rajši bi izvolili predsednikom Ameriške delavske federacije starega Jamesa Duncana kot Matthew Wolla. Zdaj ne smatrajo Wolla več za tako močnega, da bi organiziral močno in vplivno opozicijo na konvenciji Ameriške delavske federacije leta 1925. Novi red se kaže v združenju velikih in močnih delavskih organizacij, ki so proste, da sprejmejo nove smerne za dom in tujemstvo.

Na pr. o Greenu govore, da je naklonjen združenju z Amsterdamsko internacionalno strokovnih organizacij. O njemu sodijo, da ne smatra protirurke in protiradikalne propagande nič več za važno stvar. On čeli, da se delavstvo bolj vztrajno bojuje proti diktatorstvu jeklarkega trsta in železnih druž v Pennsylvaniji, proti pravih gospodarstvom v jeklu in železu, proti podjetnikom, ki izkoriščajo otroke v tovarnah. William English Wallingova pikra polemika proti Moskvi bo mogoče prenehala v "American Federationist", ampak v magazinu bo izšlo več člankov o industrijskih razmerah v okrajih, ki so terorizirani od finančnih in industrijskih magnatov.

Duncanovo resignacijo bodo sprejeli na seji izvrševalnega sveta v Miami, Fla., ki se vrši v mesecu februarju. Odvisno je, kako se Green in njegovi zavezniki grupirajo, ako pride na Duncanovo mesto Johnston, predsednik organizacije strojnikov, ali Flaherty, predsednik organizacije poštnih uslužbencev. O Greenovih zaveznicah se sode, da so Duffy od tesarjih delavcev, Ryan od izdelovalcev železnih delov, Tobin od voznikov in šoferjev, Noonan od električarjev, Morrison od tipografskih delavcev in Wilson od izdelovalcev modelov. Ostanjejo pa še Woll od fotografov, Fisher od brivcev in Rickert od stare krojaške organizacije United Garment Workers. Prekibiki se, da nastopijo proti Greenovim smernicam, ako bi tudi hoteli preiti v opozicijo.

Z odhodom Gompersa in Duncan je bojoviti protiprotekcijski element, ki je bil obenem proti javni ljudski lastnini, prešel v manjšino. Zanimanje za socialno blagostanje se bo povečalo. Opozicija proti ustanovitvi samostojne delavske stranke je manj razsvetljena, akoravno le postoji.

ČUDEZI SE ŠE GODE.

Glepec spragledal na sodišču.

Chicago, Ill. — Harvey Ernst je bil aretiran zaradi prosiženja. Izšel je slepec. Na sodišču je postal radoveden in se pričel ozirati okrog sebe. Policaj Charles Blatter ga je pri tem opazoval in prišel do zaključka, da prav dobro vidi. Pred sodnikom ga je obtožil, da dobro vidi. Ernst ni tažen, sodnik je njega in njegovo ženo obsodil na dve sto dolarjev denarne globe. Denarja nista imela, poslana sta bila v pobiljevalnico.

NAROČNIKOM.

Jutri, na novoletni praznik, "Prosveta" ne izide.

Pregled dnevnih dogodkov.

Amerika.

Razna znamenja kažejo, da William Green, novi predsednik A. D. F., zapusti Gompersovo pot. Brezposelni delavci odhajajo prostovoljno v zapor. Delavstvo v New Yorku formulira svoje zahteve. Preko 150.000 brezposelnih delavcev v Chicagu.

Jugoslavija.

Krvavi izgredi v Bosni; trije ubiti. Tlačenje politične svobode. Rockefeller je dal 13 milijonov za šole v Jugoslaviji.

Po svetu.

Ubežni albanski premijer pravi, da je srbska armada okupirala Albanijo, ne vstaja. Mussolini molči v pričo Rossijeve obtožbe. Nemčija preti zaveznikom s trgovinsko vojno. Italija bo morda zahtevala protektorat Albanije.

150,000 delavcev brez dela v Chicagu.

Pološaj je zelo slab; mnoge tovarne počivajo. 30,000 brezposelnih gre dnevno skozi mesto.

Chicago, Ill. — Najmanj 150.000 delavcev brez dela in zaslužka. Taka je delavska situacija v Chicagu. Številke so dale razne avtoritete v zvezi z državnimi, mestnimi in privatnimi posredovalnimi agenturami, toda bistrovidni opazovalci razmer se menja, da so te številke veliko prenizke.

Izgledi za bodočih trideset ali šestdeset dni so jako slabi in delavci pričakujejo, da bodo v prihodnosti pred enim letom. Mnoge tovarne počivajo radi vsakoletnega inventarja ob tem času; druge znižujejo delovne moči.

Približno 30.000 brezposelnih delavcev gre skozi Chicagu vsakih osem ur. Tisoči ostanejo tukaj, drugi tisoči, če le morejo, grede naprej. Uradniki mestne brezplačne posredovalnice pravijo, da imajo pet prosilcev za vsako prijavljeno delo.

Mussolini se noče ganiti v pričo obtožb.

Toda njegov režim se zopet nevarno majo. Opozicija zahteva, da diktator takoj poda ostavko.

Rim, 30. dec. — Bivši premijer Salandra je danes odložil predsedništvo finančnega odseka v italijanski zbornici. Za vzrok navaja bolezen, ampak politični krogi so prepričani, da je to začetek pasivnega odpora vseh onih strank, ki so doslej tolerirale fašistično vladno.

Rim, 30. dec. — Glasovita Rossijeva spomenica, ki obtožuje Mussolinija odgovornosti za vse fašistične zločine v Italiji, ni še naredila nobenega učinka na Mussolinija. Vsa italijanska, in tudi vsa svetovna javnost napeto pričakuje, da je to začetek pasivnega odpora vseh onih strank, ki so doslej tolerirale fašistično vladno.

Fašistični listi ignorujejo vsa stvar in deloma se norčujejo iz Rossije. Listi opozicije pa kategorično zahtevajo, da Mussolini takoj poda ostavko. Opozicija celo govori o naslednikih Mussolinijeve vlade. Mussolini se zanaša na svoje pristaje, da mu ostanejo zvesti. Posledica Rossijeve spomenice bo vsekakor čim prej vršena obravnava proti Rossiji in drugim morilecem socialističnega poslanca Matteottija.

Poslanec Misuri, katerega omenja Rossi v spomenici, je večerjal dejal: "Zarotniki, ki so me poskušali ubiti, so prvi je Mussolini, drugi je Rossi, tretji in četrti sta dva direktorja fašistične stranke in peti je general Balbo (odstavljeni povrhnik fašistovske milice)."

BREZPOSELNI ODHAJAJO PROSTOVOLJNO V JEČO.

TAKO ŽALOSTNE SO RAZMERE V ZAPADNI KANADI.

Političarji pa igrajo politične skrivavnice.

Vancouver, B. C. — Brezposelni delavci v Vancouverju se poslužujejo raznih metod, da pridejo v zapor in si tako preskrbe gorak hrano in toplo sobo. V minulom tednu je osem mladih delavcev, brez dela in centa v žepu, vstopilo v restavracijo. Narodili so obed in seveda zanj niso plačali. Pri sodniški obravnavi so priznali, da so to namenoma izvršili, da pridejo v mestno bistižo, kjer dobe gorak prostorček, da počasi svoje trdno glavo, in dobe jesti, da jim ne bo treba na ulici umreti gladi. Več tucatov mladih delavcev, ki so že po več tednov brez dela, so izvršili majhne prestopke samo zaradi tega, da so prejeli hrano in stanovanje v zaporu. Pobili so šipe v velikih razlošnih oknih ali pa izvršili kaj podobnega, da so bili aretirani.

Kadar se pojavljajo v sloveški družbi taki dogodki, tedaj se zmenja tukaj, da je človeška družba gnala od tal do vrha.

Delegacija brezposelnih delavcev v Victoriji je šla v zakonodajno zbornico in zahtevala, da se zakonodajni spomnijo brezposelnih delavcev in nekaj store zanje. Demonstracije so postale tako navdušene, da je predsednik zbornice ukazal izprazniti galerije.

"Mi zahtevamo zdaj odpomoči," je rekel neki član delegacije, neki je pa dostavil: "Ne izgubite politike s stradalnimi ljudmi!"

Ministrski predsednik je nato naznanil, da bodo na več krajih pričeli z javnimi deli.

Dawesov načrt se majo radi akcije zaveznikov.

Nemčija napoveduje trgovinsko vojno ententi radi tega, kar noče izprazniti Kolina.

Berlin, 30. dec. — Ukrep zaveznikov, da Kolin ne bo izpraznjen kot določa versalska pogodba, najbrž izkove trgovinsko vojno med Nemčijo in entento. Nemška vlada sicer previdno molči, toda trgovska zbornica je izrekla grožnjo, da po 10. januarju, ko Nemčija dobi nazaj trgovsko svobodo, bodo zavezniki drago plačali kršenje pogodbe. Trgovinska vojna lahko postavi Dawesov reparacijski načrt v veliko nevarnost.

London, 30. dec. — Anglija se ne strinja z noto poslaniškega sveta, ki je naslovljena na Nemčijo glede kolinske zadeve. Angleška vlada, kot poročajo iz uradnih krogov, je menja, da zadnja beseda o tej zadevi izreče vlade, ne pa poslaniški v Parizu.

Cela situacija radi zavezniško-nemške krize je sledeča:

Anglija se strinja s podaljšanjem okupacije Kolina, dokler ne bo izpraznjeno Porurje, toda Nemčija mora biti na kak način odškodovana, če se pokaže, da ni kršila pogodbe s kupljenjem orožja. Francija je za brezpozorno podaljšanje okupacije, boji pa se posledice carinske vojne, katero Nemčija lahko začne. Anglija se boji za svoje trgovske koristi. Vsi skupaj se pa boje, da bo trpel Dawesov načrt odškodnin.

IZVRŠITEV SMRTNE KAZNI NA BEBOU DOLOČENA.

Chicago, Ill. — Sodnik John K. Newhall je odločil, da se obesi verski fanatik in bebec John Kammerer dne 13. februarja prihodnjega leta, ki je spoznan krivim, da je umoril Ederjevo družino.

Kammerer je revež, nima prijateljev in je v askezi, v kateri je živel, poznan kot bebec, ki sodi v norišnice. Domisljeval si je, da ga ljudje preganjajo in da zaradi tega ne more postati rimsko-katoliški duhovnik.

Good-bye, Jugoslavija!

Rockefeller je prekulil šole v Zagrebu in Belgradu za tri najst milijonov dinarjev.

Belgrad, Jugoslavija, 30. dec. — Rockefellerjeva ustanova je dala Jugoslaviji deset milijonov dinarjev za zgradbo šole o higijeni v Zagrebu, dva milijona dolarjev za izboljšanje sanitarnih zavodov v Belgradu in približno en milijon dinarjev v pomoč potrebnim dijakom v inozemstvu, ki se zavežajo, da se po dokončanih šolah vrnejo domov in posveto svoje moči v korist javnega zdravstva v Jugoslaviji.

Delavstvo v New Yorku formulira svoje zahteve.

ZAHTEVJE BODO PREDLOŽENE DRŽAVNI KAKONODAJNI ZBORNICI.

Glas delavstva bo postal od leta do leta močnejši.

Albany, N. Y. — Upravni svet Newyorške državne delavske federacije je predložil guberniju Al Smithu delavske zahteve. Predvsem zahteva, da država in mestne občine razvijejo vodne sile in jih spremene v električno silo, da bodo prebivalci dobivali električno energijo po najnižji ceni, ki ne pozna dobička za privatne blazilke interese. Upravni svet priporoča, da gubernier sprejme te zahteve v svojo novoletno poslanico državnim zakonodajnim.

Dalje zahteva delavstvo brezplačne knjige za šolski poduk, brezplačno zdravniško pomoč, vključno s zobozdravniško, za šolarje na javnih šolah, ravnatko na ostrih prejemajo spoštne, bod v kolli po ceni, ki krije samo stroške. Prepovedi naj se sodnijske prepovedi pri industrijskih sporih med podjetniki in delavci. Civilni zakon naj se spremeni v toliko, da bodeta ob času takih sporov zaslišani neomejeno obe stranki na sodišču. Zdal podjetniki lahko izposlujejo sodnijsko prepoved samo s prednaslanjem, pri katerem ni nasprotna stranka navzoča. Ako se dodatek sprejme k civilnemu zakoniku, bodo sodnijske prepovedi proti delavcem postale zelo redke reči.

Poleg priporoča upravni svet pet sprememb pri odškodninskem zakonu. Državni zavarovalni sklad kot edino formo zavarovanja. Uvede naj se zakonit osemurni delavnik za delavke in mladotne delavce. Za kršilca zakonitega osemurnega delavnika naj se uvedejo stroge kazni. Državne posredovalnice za delo naj se razširijo, privatne pa naj pridejo pod državno kontrolo. Dalje se priporoča amandament k državni postavi o monopolih, ki izjavlja, da človeška delovna moč ni blago.

Državna delavska federacija se je izrekla tudi proti cenzuri kinofilmov in literature vobše. Zahteva tudi direktne brimarne volitve za nominacijo državnih uradnikov in okrajnih sodnikov. Priporoča sprejem federalnega amandamenta za varstvo otrok.

BRATA V SOVRATSTVU ZARADI ŽENE SVOJEGA BLIŽNJEGA.

Chicago, Ill. — Brata sta se skregala zaradi žene svojega bližnjega in preprij je končal v tragediji.

Joseph Silko je odšel na delo. Doma so ostali žena, njegovi otroci in Peter Kascynsky, ki je bil pri Silku na hrani in stanovanju. Kascynsky je prišel na obisk 36-letni Stanley Kascynsky, brat Petra. Odšel je v spalnico Silkove zakonske dvojice, v kateri je spala Silkova žena s 8-letno hčerko Harriet. Njegov brat mu je ukazal, naj zapusti hišo. Stanley se ni oziral na bratovo zapoved, ampak je ustrelil Silkovo ženo in sebe.

Stanley Kascynsky je bil preje pri Silkovi na hrani in stanovanju, toda Silko ga je spodil iz hiše, ker je preveč dvoril njegovi ženi.

VRNENE.

Chicago in okolice: V četrtih nastajajo, smelene in manj mizlo.

Krvava volilna kampanja v Jugoslaviji.

Pašičeva vlada tlači v krvi politično svobodo. V izgredih v Bosni zadnje nedelje so bili trije ubiti in sedem ranjenih. — Pašič, Cankov in Bratiano so sklenili pakt za udušenje vsake napredne misli na Balkanu. Albanija je že kaznovana.

Belgrad, Jugoslavija, 30. dec.

Krvavi izgredi, streljanje na protestnike in mladi ter ranjeni na ulicah — to so posledice največje opresivne politike, katere se je lotila Pašičeva vlada z namenom, da potlači vsako politično svobodo v Jugoslaviji na predvečer volitev. Vlada je razbila Radijevo hrvaško kmetasko stranko in zapolnila njeno premoženje.

Zadnje nedelje popoldne je bil protestni shod v Ljubankem pri Sarajevu. Žandarji so razbili shod, nakar so izbruhnili krvavi izgredi, v katerih so bile tri osebe ubite in sedem ranjenih.

V protestu proti despotičnim ukrepom P-P vlade so voditelji opozicije večerj konferirali v Belgradu in se posvetovali, kake korake vzamejo v interesu svobodne volilne kampanje. Konferenca so je vdeležili bivši premijer Davidović, bivši munjani minister Marinković in dva podpredsednika Radijeve stranke.

Dunaj, 30. dec. — (Poroča A. B. Decker.) — Aleksander Cankov, bolgarski premijer, je večerj odpotoval iz Belgrada v Bukarest. Kakor javljajo iz Belgrada, je Cankov sklenil s jugoslovansko vlado več pogodb, ki se tičejo raznih spornih točk med Jugoslavijo in Bolgarijo ter imajo namreč, vključno s tem, da obema državam. Ena taka pogodba določa, da belgradska vlada deportira nazaj v Bolgarijo prisilne bivalje bolgarske revolucionarne kmetasko stranke, bolgarska vlada pa v zameno ukroti macedonske komitabe na bolgarskih tleh.

Poglaviti pakt, ki sta ga sklenila Pašič in Cankov, je naperjen proti tretji internacionali, oziroma komunističnim strankam na Balkanu. Temu paktu se pridruži tudi Rumunija. Efekt tega pakta se že kaže. Pašič je pogladil Radiča in njegove hrvaške kmete, ki so člani tretje internacionale; dalje je Pašič pomagal albanskemu realizatorju in despotu Ahmedu Zoguju, da je stri demokracijo albansko vlado, ki je prva na Balkanu priznala sovjetsko vlado in dobila sovjetskega poslanika. Istočasno je rumunska vlada pričela dušiti gibanje rumunskih komunističnih kmetov pod vodstvom dr. Lupuja in pravkar je aretirala 430 komunistov.

Cankov je bil prijazno sprejet v belgradskih uradnih krogih, toda ljudstvo, posebno delavstvo, ga je sprejelo s sovrajnimi demonstracijami. Cankov je bil ves čas svojega bivanja v Belgradu pod zaščito armade žandarjev.

BALDWINOVA POLITIKA PRILESE CARINSKE VOJNO.

Washington, D. C. — Naznanilo britanskega ministrskega predsednika Baldwinja, da izdela načrt, po katerem bo imelo blago iz britanskih kolonij prednost pri uvažanju v Britanijo, je povzročilo precej nemira v "višjih uradnih krogih" v Washingtonu.

Ako Baldwin poskusi s pomočjo carine dati prednost blagu iz britanskih kolonij — Kanade, Avstralije in Južne Afrike — ga bo Coolidgeva uprava udarila s prilagodno carino. Zgrajeni bodo novi colninski zidovi in kolikor višji bo to zidovi, toliko manj prilike bo imela Nemčija izvažati svoje industrijske izdelke. Ako pa Nemčija ne bo izvažala svojih industrijskih izdelkov, tudi ne bo morla plačati odškodnine.

Mehika stopi v ligo.

Ženeva, 30. dec. — Uradniki lige narodov poročajo, da je vse pripravljeno za vstop Mehike v mednarodni delavski biro, ki je privesek lige. Uradniki upajo, da to je prvi korak Mehike da vstopa v ligo.

Srbi so okupirali Albanijo, pravi Noli.

Italija bo intervencirala in morda bo zahtevala protektorat Albanije.

Brindisi, Italija, 30. dec. — Škof Fan Noli, ubežni albanski premijer, ki je s svojimi ministri vedno pribelal semkaj, je izjavil danes, da v Albaniji ni smagala Zogajeva vstaška armada, pač pa redna srbska armada. Noli je rekel: "Srblja je strmoglavila prvo demokracijsko albansko vlado in okupirala Albanijo. Ahmed Zogu ne bi bil nikdar brez srbske pomoči prišel v Tirano. Zogu ni smagal, smagala je srbska redna armada."

Mussolini je obvestil Nollja in njegove pristaje, da ne smejo delati nobene politične propagande na italijanskih tleh.

Rim, 30. dec. — "Popolo d'Italia", vladni organ, v katerega Mussolini piše in dikтира uvedbo članke, je večerj sugestiral, da Italija intervencira v Albanijo in s tem zaščiti svojo prednostno pravico na Jadransko. List piše, da sedanja albanska vlada ni nič drugega kot podružnica Jugoslavije, in Italija se more pustiti, da v Jugoslaviji dobila vpliv na Albanijo in zavladala na vseh strani Jadrana. List dalje pravi, da se tudi Francija zanima za položaj v Albaniji in vladnega Italija se bo mogla držati krilom rok. Intervencija pomeni, da bo eventualno sledil protektorat Italije nad Albanijo.

(Dr. A. Troisi Pavlič, jugoslovanski poslanik v Washingtonu, je te dni poslal jugoslovanski listom v Ameriki poročilo, v katerem odločno zanika, da je Jugoslavija imela kaj opraviti s vstajo v Albaniji. Vse tozadevne vesti so lažnjive, pravi poslanik. Končno pa pravi, da so vstajo v Albaniji povzročili — boljševiki.)

KOMPANIJA JE FUSTILA REKIME NA OREDILU.

O Charles Wellson pa tudi ni glasu.

Washington, D. C. — Dvanajst Eskimov iz Alaske čaka v Vladivostoku, da se peljejo domov. Sovjetska Rusija ne mara zanje in je odredila, da se vrnejo domov.

TI Eskimi so bivali s Charles Wellson na otoku Vrangeli, na katerem jih je našla ruska bojna ladja "Rdeči Oktober" in prepegljala v Vladivostok. Vsi so bili zaposleni pri tvrdki Lomes Bros., ki trši s kožuhovino. Tvrdka bi rada prihranila denar za povratno vožnjo v Ameriko in se je ohrnila za pomoč na državnem departament. Federalna vlada pa meni, da nima sklada za povratek Američanov brez sredstev v Ameriko, ali da pošlje tle ladjo, da se popelje ponje. Bogata tvrdka noče položiti \$1.600, da garantira vožnjo do ameriškega pristana.

Wellson so njegovi sodniki poslali denar v Vladivostok. On je prenehal poročati in sodi se, da se je tam ustanovil.

Sovjetska vlada ni še nikdar preje odredila, da se deportirajo ameriški državljani. Izjemo so tvorili le politični prestopki. Ker ni pomoči iz Amerike, da se vrnejo Eskimi v Alaske, bo prisiljena poslati jih v Nome ali v kateri drugi ameriški pristan.

Delavska zmaga v Angliji.

London, 30. dec. — Pri izrednih volitvah v Dundeeju na škotskem je smagal Tom Johnson, delavski kandidat, ki je dobil 22.327 glasov, njegov nasprotnik, liberalce, katerega so podpirali tudi toriji, pa 10.234.

GA

Name:
 Title: Dr. M. B. F. B.
 Address:

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Narodna: Zedinjena država (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na tri leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 na tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vsa, kar ima stik s "Prosveto":

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v oglasu n. pr. (Nov. 30-24) poleg valnega imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnem potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

S. N. P. J., NJENO DELO IN NJEN RAZVOJ.

Marnikom se zde zavarovalne družbe zelo nedolžna reč v kapitalističnem gospodarskem sistemu. Nekateri jih celo smatrajo za dobrotvorne družbe, ker zavarujejo ljudi proti nezgodam in nesrečam. Danes imamo zavarovalne družbe za najrazličnejše nesreče, ki lahko zadenejo človeka. Človek se lahko zavaruje za posmrtnino, bolniško podporo, za slučaj nesreče. Imamo tudi zavarovalne družbe proti ognju, viharjem, toči, povodnji itd. Podjetniki se lahko zavarujejo proti škodi, ki jo imajo od stavk in nemirov. Polje zavarovalnih družb je torej široko. Ampak nobena zavarovalna družba se ni ustanovila zaradi tega, da olajšava človeštvu gorje, ki ga prinašajo razne nadloge in nesreče. Glavni vzrok je bil, da nosijo dobiček delničarjem. Celo družbe, ki se imenujejo vzajemno podporne, so bile ustanovljene zaradi dobička.

Pri zavarovalnih družbah nimajo zavarovanci ničesar govoriti. Pravila in pogoje, pod katerimi se ljudje zavarujejo, diktirajo delničarji in ravnateljstva. Ko je zavarovanec podpisal pogodbo, se je zavezal, da se bo ravnal po pravilih in navodilih družbe.

Zavarovanci nimajo ničesar govoriti, kako se bo nakladal prebitek in dobiček družbe. O tem govorijo delničarji, ravnateljstva pa svetujejo. Teh ravnateljstev ne volijo zavarovanci, ampak izvolijo jih delničarji, ki dostikrat niso zavarovani pri družbi, katere kontrolirajo.

Zavarovalne družbe so ustanovljene tako, kot druga kapitalistična podjetja. Rezervni kapital in dobiček teh zavarovalnih družb se pa vporablja za pijačanje sedanjega kapitalističnega gospodarskega sistema, kajti zavarovalne družbe nalagajo svoje rezerve in dobiček tako kot sklepaajo delničarji.

Ze danes računijo, da rezervni kapital zavarovalnih družb znaša štirideset milijard dolarjev in da se v dvajsetih letih ali še preje pomnoži na šestdeset milijard dolarjev. Torej v kratkem bodo zavarovalne družbe kontrolirale življenje sedanjega gospodarskega sistema — kapitalizma.

Upravni stroški, ki jih zaračunajo zavarovalne družbe zavarovancem, so različni. One vzamejo za upravo od dvajset do petdeset odstotkov od zavarovalnih prispevkov. Zavarovanci nimajo pri tem besede. Kolikor več ljudi ima družba zavarovanih, toliko manj lahko računajo za upravne troške, ako jo je volja kaj takega storiti. Vsaka zavarovalna družba odloča zase, zato so tudi različni pogoji, pod katerimi sprejema zavarovanja, in različni so tudi prinosi, katere plačujejo zavarovanci.

Bratske podporne organizacije, ki so ustanovljene na taki podlagi, kot je Slovenska narodna podpora jednota, so zavarovalne zadrage, ki so podvržene veliko strožjim zakonom kot zavarovalne družbe. Zavarovalnim družbam je na tem ležeče, da se take podporne organizacije preveč ne razvijejo, ker bi ne postale le nevarne konkurentinje, ampak nevarnost postoji tu, ako te podporne organizacije postanejo finančno močne, se centralizirajo in svoje rezerve vporabijo v gmotno korist svojih članov, da se tu osredotočuje kapital, ki spodjeda življenje največjemu ljudskemu sovražniku — kapitalizmu.

Tako vidimo, da imajo zavarovalne družbe v vseh legislaturah svoje parlamentarne zakulisnike, katerih naloga je, da legislatura vzakoni take postavbe, ki koristijo zavarovalnim družbam in škodijo bratskim podpornim organizacijam.

Bratske podporne organizacije imajo tudi svoje centralne organizacije, ki pa še niso popolnoma dovršene. Ena takih organizacij je Narodni bratski kongres, h kateremu pripada tudi Slovenska narodna podpora jednota. Te centralne organizacije se še ne zavedajo popolnoma svoje zgodovinske naloge, zato se njih delo zdaj omejuje proti omejevanju zavarovalnega delokroga bratskih podpornih organizacij. Z naraščanjem finančne moči bratskih podpornih organizacij in naraščanjem zavedenosti med članstvom podpornih organizacij, bo prišlo tudi v te centrale drugo življenje.

Ta zavednost narašča, ampak odvisna je od dela, ki ga izvrše posamezne bratske podporne organizacije, ki so pridružene centralni organizaciji. Tudi v tem oziru je Slovenska narodna podpora jednota pionir, kar povemo v kasnejših člankih.

(Dalje prihodnjič).

Ameriška delavska stranka.

(Piše Evgen V. Debs.)

Napredno gibanje v ameriški politiki so izraziti poslednjega štadija ameriškega kapitalizma in odsev političnega prebujanja med ameriškim delavskim razredom.

To gibanje bo vzlic vsem poskusom od strani zaslepljenega in stupidega dela delavstva ter vključ mahinacijam nasprotnikom, ki hočejo gibanje zavoziti in ga potlačiti, neizogibno imelo za posledico ustanovitve ameriške delavske stranke.

Kdaj?

Jaz ne vem. Upam, da kmalu. Ampak prej ali slej, prišlo bo. To vem, če sem se le kaj naučil o početju mogočnih sil, ki centralizirajo kapital, organizirajo in postavljajo delavce proti njih izkoriščevalskim gospodarjem in jim ukazujejo bolj in bolj do lastne iniciative v širšem se odporu proti delavstvu sovražnim interesom glede gospodarstva, kar more končati samo s popolno industrijsko osvoboditvijo.

Borba je politična kakor gospodarska in ker se mora skupno izvojevati s pomočjo politične stranke delavstva kakor gospodarske unije zaeno, se bodo čedalje bolj spoznavali obiski njenih ciljev, razvijala se bo do moči za bitke in dosego zmaga.

To ne pomeni, da bo delavska stranka obstojala izključno od delavcev; temveč vsak, ki bo pristopil k tej stranki, bo razumel, da je to delavska stranka, ne stranka srednjega razreda, ne reformistična niti progresivna, ki bi ji demokratska in republikanska bili za vzorec, ampak stranka delavstva s pravično delavsko platformo, ki bo šla v politični boj za industrijsko svobodo.

Najkrajše upam, da se bo taka stranka ustanovila kot rezultat konference za progresivno politično akcijo, ki se prične 21. februarja, kot je bilo sklenjeno v zadnji progresivni kampanji, da se končno organizira stranka.

Odkritostno moram priznati, ne brez nevolje, da nimam zaupanja, kakoršnega bi rad imel pri tako zaželjeni stvari. Pa naj bo posledica kakoršnakoli, ne bom presenečen. Davno sem se že navadil čakati.

Imeti ne moremo nikake vplivne delavske stranke brez podpore od delavskih uni. To je dejstvo brez vprašanja. Sedajji voditelji uni, kakor se čudno miši, so vendar do slednjega vsi proti delavski stranki. V tem oziru so popolnoma v soglasju s kapitalističnimi močmi in delavskimi izkoriščevalci.

Upanje za Ameriško delavsko stranko ne leži na uradnih delavskih voditeljih, temveč na članstvu, in dokler se slednje ne dvigne, ne zahteva in izliti politične akcije, ni mogoče doseči uspehov v ameriški politiki.

Če se v Chicagu ne bo mogla organizirati pošena delavska stranka, tedaj ne upam, da bo sploh vsata stranka iz te konference. Izšli se lahko pozneje kakor takovana progresivna ali reformistična stranka, ampak brez enotnosti, čisto brez jasnih ciljev in namenov.

"Tretja stranka" v taki obliki bi se morda nekoliko pomagala "malim interesom" proti "velikim interesom", gledala bi za podjaljanje "odnosa koruptnega kapitalističnega sistema", a popolnoma odpovedala pri kaki materialni izpremembi in bi se slednjič izgubila v pozabljenju kakor že dolga vrsta "tretjih strank".

Da politična stranka uspe, se mora v glavnem izraziti identično s gospodarskimi interesi, brez katerih ni podlage, na kateri more stati. Tretja stranka v sedanjih dobi industrijskega in socialnega razvoja, četudi izrazito stoji za delavstvo, ako nima take podlage, ne more obstati. Samo delavska stranka se more zdaj organizirati kot tretja stranka s upanjem na stalen obstoj in dosego končnega cilja.

Politična stranka mora danes stati za delavstvo in za svobodo delavstva, ali mora stati za kapital in za izkoriščanje delavstva. Za oboje ne more stati, kakor ne more biti za svobodo in suženjstvo obenem.

Videl bi rad delavstvo te dožele dvigniti se v moči njega razuma in zahtevati lastno stranko, pristo, vedno pristo od mrtvoudne "nilobe strank cilindrarjev, mogotcev, lastnikov dela in izkoriščevalcev — stranke s hrbtnjo do in pogumom, da stoji brez zavoterev in se proglasi delavsko

stranko, čisto, zvesto tistim, ki so ji dali moč, nosčo unijaki znak industrijske in politične solidarnosti, naskakujočo celi svet kapitalizma v tekmi za pravico tega ljudstva, da lastnje svoje industrije, kontrolira gospodarsko in družabno življenje; stranko, ki bo dala pravice trpečim masam delovnega ljudstva, da bodo same lastovale delo in živiale sadove svojega dela ter bile gospodarice svojega življenja.

Sumim o odkritostnosti tistih, ki sicer priznavajo, da bi morali imeti delavsko stranko, ampak so nasprotni, da bi stranka nosila svoje pravo ime.

To je ponos in prav gotovo ne aramota za delavsko stranko, da ima resnično ime na svojem praporu.

Če ne, zakaj ne? Ali naj se bojimo, da radi tega ne bodo pristopili mnogi, ki bi drugače pristopili? To je ravno vzrok, da bi spoznali, zakaj stranka stoji. Krivičnega znaka ne smemo imeti, ne nositi napačnega prapora, niti likati nemoči pod nesrečnimi prevezami. Stati moramo odprto, zroč s pravim obrazom za delavstvo — za ljudstvo, ki producira, ki nudi potrebno delo in je potrebno in koristno svetu.

Ni nam pri označanju stranke treba imenovati industrijskega delavca in farmerja. Oba sta delavca, oba koristna, delavna in potrebna, predmet istega zatiranja in izkoriščanja in radi tega vezana, da se morata združiti v politični edinstvi — v isti politični stranki.

Presenetljivo in obalovanja vredno dejstvo je, da delavci Združenih držav, najbolj razsvetle delavci industrijskega naroda na zemeljski obli, so v resnici edini, ki nimajo lastne politične stranke in so pripravljeni nuditi pomoč kuptnim strankam suženjstva ter pokorno upogibajo hrbtnice pod indžunkmi.

Vsako drugo ljudstvo, veliko ali malo s morda edino izjemo, ima svoje delavske stranke, ki s vsem ognjem bijejo politične boje za osvoboditev.

Se Mehika, dolgo zatirana dežela od stotine naših stoprocentnih moronov in dežela suženj in ponov, ima svojo vojujočo delavsko gibanje, da nas je prekosila pri pošiljanju svojih vrst k veliki mednarodni armadi delavstva za osvoboditev.

Naj se izrazim jasno, da nočem, da bi se organizirala druga socialistična stranka. Imamo je že in ena zadostuje. Nifi nočem, da se organizira druga kapitalistična stranka, ker imamo že dve, več kot preveč.

Stranka srednjega razreda s kakoršnimkoli imenom bi bila še vedno kapitalistična stranka, ker da bi morda bila prvobiteltična za "srednje interese" in proti "velikim interesom" ter priateljstva napram delavstvu, bi še vedno stala za kapitalistični družabni sistem in za ovskovečenje meznega suženjstva.

Če se bo ustanovila v Chicagu pošena delavska stranka, ne pričakujem, da bo šla a svojo platformo do skrajne meje radikalnih zahtev, ampak zadovoljil se bom z smerno izjavo o delavskih pravicah in interesih kakor tudi o dolžnostih in odgovornostih. Dvomil ne bom, da se bo s napredkom tudi platforma stranke spopolnila po potrebi za izvedbo programa delavskega razreda.

Socialistična stranka more, naj bi in jaz upam, da tudi bo s rdečem pristopila k taki stranki, da postane njen sestavni del, pridružujoč pa si vendar avtonomijo, da si spopolnjuje svoje sile pri gradnji splošne stranke.

Do te meje naj bi socialistična stranka stala neustrašno in brez kompromisov za delavski razred na podlagi razrednega boja in usmerjala vojno proti kapitalizmu.

V slučaju, da bi se sedaj ne ustanovila delavska stranka, pa vseeno upam, da se bo konferenca za progresivno politično akcijo nadaljevala, obdrževala od časa do časa seje in bi se slednjič znašla v Ameriški delavski stranki.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Chicago, Minn. — Dopis smo izročili predsedniku, da bo uvedena preiskava, kakor je pravilno. V list take zadeve tudi ne moremo dati brez podpisa. — Pozdravi!

Girard Ohio. — Predsedniku smo izročili tudi vaš dopis, da bo uvedena preiskava. — Pozdravi!

Ely, Minn. — Na željo Louisa Kovacicha iz Ely 22, Minn., namnjamamo, da on ni pisal svoječasnega dopisa glede ge. Marr.

Meteoriti.

Konec in začetek.

Novo leto! Danes gre stari kolelar v peč in nov na steno. Čas beži. Čas beži! Nič ne beži. Mi bežimo! Človek se stara, ne čas. Čas je vočen.

Leta so, kar smo mi.

Kaj je čas, kaj so leta brez nas? Kaj bi bil svet brez človeštva? Dobe, leta, dnevi, ure so — ker smo mi, ljudje.

Mora za novo leto.

Ljudje so uravnali dolgost leta po času, ki ga porabi Zemlja na poti okoli sonca. Ta pot traja navadno 365 dni in 6 ur. Če bi živeli na Marsu, bi naše leto po tej meri štelo 686 dni, ker Mars ima akoraj še enkrat tako dolgo pot okrog sonca. Leta so kratka ali dolga, kjer pač smo in kakor sami hočemo.

Eroplan, radio, prohibicija — hvala!

Čenjeni K. T. B.! Ker boš imel po novem letu novo ime, nabavi si še eroplan s radio aparatom, da lažje obletiš vse grešno Ameriko in Evropo in pobereš vse najboljše novice za svojo kolono. Ako prideš k nam, najdeš kraj, ki bo še pošteno moker, kadar bo že vasa Amerika suha. Imamo tudi izvrstna dekleta in dosti drugih sladkih reči. Zglasi se torej! Srečno in veselo novo leto! — Reporter Pavliha Smuk, Elizabeth, N. J.

Različna leta.

Naš divji praded ni imel pojma o letu, mesecu in tednu. Svoje življenje je delil le v dneve in noči, katere je razločeval po svetlobi in temi. Mi pišemo letnice in datume po sistemu, ki so ga vpeljali Asirci, Egipčani in Rimljani. Sistem je star in zelo neroden, toda navada je železna srajca, ki se težko slede. Ampak tudi kolelar je podvržen razvoju in enkrat pride radikalna izprememba.

Razlika tu in tam.

Bogatin, kapitalist, ki je 12 mesecev gnil delavca, je te dni izračunal koliko je bogatejši ob koncu leta. On je razmenjal kolelar na steni in izmenjal lepe deka dividende ter odrezane kupone. Marikateri bogatin je razmenjal tudi staro obleko s novo, stare dragulje s novimi, star avtomobil s novim, staro hišo s novo in staro lemo s drugo.

Delavec, ki je 12 mesecev garal, ima ob koncu leta samo en račun: eno leto je starejši — če ni več, ker delavec se lahko v enem mese-

cu postara za pet let. Drugo ostane vse pri starem.

Sheboyganške tajnosti.

Dragi K. T. B.: Znano ti je, da smo imeli minulo poletje v Sheboyganu velekatoliški shod, ki nam ni prinesel zaželenega miru in blagoslova božjega. Naša Mary, in stric Jakob sta si od tistega časa neprestano v lašč. Papa se strašno boje, da Mary postane rdečkarica ali celo brezverka, ker je tako samoglava. "Prosveto" že čita, toda hvala bogu, naročena še ni nanjo. Kaj neki poreče brat Tonček v Clevelandu, ko izve, kakšna je Mary. — Tvoj Bibi.

Is Pakištadije.

Jugoslavija je lepo zaključila staro leto. Razpustila je kmetsko republikansko stranko na Hrvaškem in strmoglavila albansko vlado.

Človek, ki nima kamena v praih mora Pakištavemu režimu navdušeno volčiti: Srečno novo leto, če bo mndnje!

Še lepši začetek!

Leto 1925 bo "sveto leto". Nikar se ne smajajte in ne čudite se, bratje in sestre! Sveto leto!

Le poglejte: Ententa in Nemčija sta si zopet v lašč. Druga drugo dolgi kršenja pogodbe. Dawesov načrt, to ljubkano dete ameriških bankirjev in fakirjev, že gazi vodo do paru. Rusija dolgi Anglijo, da zadnja podpihuje vso Evropo proti njej. V Albaniji teče kri in na Balkanu je danes več intrig kakor kdaj prej.

Da, da, da — sveto leto!

Očistna poezija.

Staro leto nam odhaja, novo leto pa prihaja. Z letom starim gredo "Meteoriti", ime novo ima se nam roditi. Botri, botre, kar na dan! Pridi tudi ti, gospod kaplan, da kolono boste krstili, olje novega ji prilili. Jaz predlagam kar na telefon: ime "novo" bodi "Mikrofon". To je takle aparat, ki poveča glas tisočkrat, da jata sovragov bo strmela, ko kolona bo grmela.

Poslal pl. Floakič, Cicero, III.

Oslarincija.

Norvežani so, 300 let nazaj po stare ime Oslo. Tako se je imenovalo njihovo glavno mesto, dokler ni prišel kralj Kristijan, ki ga je prekrstil v Kristijanijo. Tako se bo zopet imehovalo od jutri. Ne vem, kaj pomeni Oslo v norveškem. Po naše pomeni, da je oživljanje tristo let starega imena — oslarija.

K. T. B.

Še nekaj o zlatem zdravilu zoper jetiko.

Dr. Clemensen opozarja prosoše bolnike, da morajo počakati.

London. — Dr. Peter C. Clemensen iz Chicaga, ki je zadnje tedne proučeval novo zdravilo zoper jetiko na Danskem in kateri se zdaj vrača domov, je 29. decembra v intervjuju dejal, da ima največje upanje glede sanokrisina, obenem pa je prosil poročevalce, naj obvestijo bolnike, ki trpe na jetiki, da bo vzelo še nekaj časa, predno se ugotovijo vse podrobnosti novega sredstva.

"Odkar sem v Evropi, sem prejel na tisoče pisem iz Amerike od jetičnikov, ki me milo prosijo, naj jim hitro pomagamo s novim zdravilom," je rekel dr. Clemensen. "Reveži se mi iz dna srca smilijo in rad bi jim pomagal, toda novo zdravilo se še ne more rabiti brez velike rizike. Moja preiskava v Kopenhagenu me je prepričala, da je zlato sol zelo dobro sredstvo zoper jetiko. Imam dokaze, da sanokrisin (tako se imenuje novo zdravilo) ubije tuberkulozne bacile in ne zastrupi bolnika, če se pravilno vbrizga. Ampak vprašanje metode, kako in koliko je treba vbrizgniti, še ni rešeno.

"Arandirali smo vse potrebno za izdelovanje zlate soli v Ameriki, katera bo na razpolago sposobnim zdravnikom, ki bodo znali ravnati s tem sredstvom, da ne ubijejo bolnika. Amerika je še najbolj pripravna za proučevanje in poizkušanje sanokrisina, in jaz upam, da nam bo v najkrajšem času mogoče določiti metodo, koliko sanokrisina je treba bolniku s ozirom na ta ali oni štadij bolezni in z ozirom na splošno zdravstveno stanje bolnika. Zdravniki iz vseh krajev sve-

ta zdaj prihajajo v Kopenhagen študirat zlato zdravilo; sedem zdravnikov je prišlo iz Japonske.

Dr. Clemensen pojde naravnost v Washington, kjer izroči narodnemu laboratoriju vzorce novega zdravila. Nato se vrne v Chicgo, kjer bo poročal zdravstveni komisiji in Čikaškemu društvu zdravnikov.

Bacili, ki jedo bacile.

Minneapolis. — Dr. Robert S. Green, profesor bakteriologije na minnesotski univerzi, je odkril ultramikrobe, ki live od večjih mikrob in bolezenskih bacilov. Green je izoliral te neznanke drobne živilce in naredil iz njih serum, ki je tako močan, da ena kapljica ubije na milijarde bacilov pljučnice, legarja, difterije in raznih drugih bolezenskih gliv, ni pa škodljiv bacilom jetike. Green obeta uspešna nova zdravila valed tega odkritja.

Bodoči človek bo brez las in zob.

Boston. — E. E. Raymond, profesor paleontologije na harvardski univerzi, piše, da bodoči človek bo absolutno plešast in brez zob. Manjkalo mu bo tudi nekaj prstov na rokah in nogah. Toda nič se ne bojte — tak človek pride šele čez 40,000 do 75,000 let!

Zemlja je stara 1,600,000,000 let.

Boston. — Alfred C. Lane, profesor geologije na Tufts Collgu, je izračunal, da približna starost zemlje znaša 1,600,000,000 let. Lane je računal na podlagi časa, ki ga vzame radij, da se izpremi v svinec. Vzel je kamen iz Katanga v belgijskem Kongu (Afrika), kjer so nedavno odkrili zaloga radija, in dognal, da je to najstarejši kamen na svetu kolikor je do danes znanih, dolim so spetne splasti zemeljske skorje mnogo milijonov let starejše.

[illegible]

SPEDA, 21. DECEMBRA, 1924

ANGLESKI JEZIK

...za poveljen vsehoma Slovenci
...ki delajo. Ni vse ugodno grozni
...ti in pusti anglijske v kralje doli.
...odložitve pravih stvari. Ako ži-
...e v Chicago lahko pridete snu-
...talo dele po dnevni ali po nočni.
...samo v anglejski rešev. Ako ži-
...se samaj na delu se lahko pridete
...ti prijetni posluhi valov po pošti.
...vse gospodum vam pomagamo na-
...go na poskušajo. Pisne in za mo-
...: Slovensko Anglesko Šola, 3639
... 23rd Street, Chicago, Ill. (Cor.
... 2nd Ave.)

ROLE ZA PIANO

SLOV. IN HRVATSKE

...družice editio pri:
Navinšek-Petkočar

323 Greene St., CONEBAUGH, PA.
Pisne po pošti

NAJVEČJA ZALOGA IL- BASOVH HARMONIK V AMERIKI

Razpoložamo na vse kraje do-
sposabljamo lukrene kade s
...in oči, izdelane po staro-
...jski šegi, kot kaže slika. Ti
...se lahko uporabijo tudi za
"Battery Shop" prekuhava-
...vode. Razpoložamo tudi poči-
...ke kurijo na petrolejnih in se
...boljše in najmočnejše tak vrst-
...taka raba. Razpoložamo tudi
...vse kraje prave blaznirajste
...moravizne s velikim kalenom
...z drvenim nošenem. Pisne za po-
...šila na naslov, zapišite samo
STEVE STONICH, CHISHOLM,
MINN.

razpoložamo v vse kraje, tri in štiri
...vrstne, izdelane, trirane in kitar-
...inženirne, pomnilni in dvocinski
...inženirne kitarke po zahtevi cen-
...inamo tudi drugih vrst harmonik
...cenjuje vsake in vicer od \$5.00 na
...prij. Načinje razpoložamo tudi ri-
...vse kraje FLANKACE na ten-
...KLEENE STERILENCE in pre-
...sine izdelane kade s kupo in cer-
...Pisne po pošti in vami na: Na-
...dij naplate samo

STEVE STONICH,
Chisholm, Minn.

DR. DAVIS—Specialist na nohte

431 Penn Avenue, Pittsburgh, Pa., 2nd Floor.

Pisne in za mo-
...vse kraje prave blaznirajste
...moravizne s velikim kalenom
...z drvenim nošenem. Pisne za po-
...šila na naslov, zapišite samo
STEVE STONICH, CHISHOLM,
MINN.

UNITED DOCTORS—SPECIALISTS

431 Penn Avenue, 2nd Floor, Pittsburgh, Pa.

CLASSE CHS — 1.00 do 12.00 — 1.00 do 4.00 — 2.00 do 3.00
do večjih do poslušaj od 10.00 do 2.00

M. Mladic & J. Polacek

JAVNA NOTARJA

1334 W. 16th Street, Chicago, Ill.

...izdelane, trirane in kitar-
...inženirne, pomnilni in dvocinski
...inženirne kitarke po zahtevi cen-
...inamo tudi drugih vrst harmonik
...cenjuje vsake in vicer od \$5.00 na
...prij. Načinje razpoložamo tudi ri-
...vse kraje FLANKACE na ten-
...KLEENE STERILENCE in pre-
...sine izdelane kade s kupo in cer-
...Pisne po pošti in vami na: Na-
...dij naplate samo

NAJVEČJA SLOVENSKA ZLATARSKA TRGOVINA

Frank Černe,

6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Zvez, broške, sapunice, diamantne
...pustane in lavalirje, vrtice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in druge zlatnine po nizki cenl.

PODRUZNICA

Columbia Gramofonov

...izdelane, trirane in kitar-
...inženirne, pomnilni in dvocinski
...inženirne kitarke po zahtevi cen-
...inamo tudi drugih vrst harmonik
...cenjuje vsake in vicer od \$5.00 na
...prij. Načinje razpoložamo tudi ri-
...vse kraje FLANKACE na ten-
...KLEENE STERILENCE in pre-
...sine izdelane kade s kupo in cer-
...Pisne po pošti in vami na: Na-
...dij naplate samo

Najboljše blago. Najnižje cene.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je

Narodna Tiskarna

2146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

...izdelane, trirane in kitar-
...inženirne, pomnilni in dvocinski
...inženirne kitarke po zahtevi cen-
...inamo tudi drugih vrst harmonik
...cenjuje vsake in vicer od \$5.00 na
...prij. Načinje razpoložamo tudi ri-
...vse kraje FLANKACE na ten-
...KLEENE STERILENCE in pre-
...sine izdelane kade s kupo in cer-
...Pisne po pošti in vami na: Na-
...dij naplate samo

ZASTAVE

Regulirje in vse dru-
...stvene potrebščine.
...Garantirano dele in
...blago. Izdelajo po
...amerik. cenah val-
...sojak

Victor Navinšek, 321 GREEVE STREET, CONEBAUGH, PA.

F. KERŽE

1142 N. E. Dallas Rd.
CLEVELAND, O.

S. N. P. J. društvom:

Kadar naročate zastave, reg-
...tje in drage, pazite na moje in
...in naslov če hočete dobiti naj-
...boljše blago za najnižje cene.
...Nadeti in vsozi ZASTOJ.

ODVETNIŠKA IN JAVNO NOTARSKA PISARNA

F. A. BOGADEK,

222-223 WALSH BUILDING
634 DIAMOND STREET PITTSBURGH, PA.